

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 7.—Núm. 320.—Dissapte 22 de Setembre de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

Surge et ambula

Aquest és lo crit que avuy deu ressonar per la terra llemosina, per les hortes valencianes, la patria de l'Ausias March. *Surge et ambula* llengua valenciana y ab tu, la teva personalitat, les teves costums y les teves propies enèrgies, que es la llengua segons lo gran Mistral la clau que'n deslliurará de les cadenes, de l'opressió y la tirania.

Un digníssim regidor valencià feu ús de la seva pròpia llengua en lo consistori municipal ab lo perfecte dret d'expressar tal com sentia les coses, y ab això n'hi hagué prou pera que l'alcalde de la ciutat del Turia que ho deu ser de R. O., se cregués ab l'asficient autoritat pera privarli d'enraonar si no ho feya ab la oficial, ab la que ell deu parlar al consistori quant se tracta de dir coses més o menys oficioses, però de ben segur, que a casa seva, ab los amichs, ab ell mateix si és valencià, no'n deu parlar d'altre que la valenciana, la que mamá quan fou petit, la que parlá quan jove si com tothom, un dia o altre sentí'l pessigolleix de l'amor per una dona que'l degué d'enamorar; la que barbotejant plors degué pronunciar si ha vist morir aigún ser volgut de la seva família, és a dir, en les seves tristeses y en les seves alegries, a tot arrèu, menys quant l'home se sent polítich y vol ser seriós. Quina serietat més ridícula! No és pas l'alcalde valencià lo primer cas ni'l segon; aquí també hem vist y veyem aquestes coses que donan llàstima d'oirles.

Però tant se val, són gent aferrada al seu modo de ser y no'n trovan d'altre més recte ni més sensat que'l seu. Una cosa tenen en defensa d'ells, y és que ho fan ab tots los cinch sentits y ab tota la gravetat com si's tractés de quelcòm de profit.

Aquest senyor alcaldé de ben segur que deu ser d'aquells que no sapiguent parlar ab correcció la seva, vol passar per orador de talla parlant una llengua que haurá tingut d'apèndrer a corre cuyta no més que pera'ls cassos solemniais que la política caciquista l'imposa.

Y fan fortuna per cert, veigis sinó lo succèit aquí d'ensá d'aquell crit tant suggestiu y patriòtich de *ique hablen el llenguatge de la Constitució!* que d'allavors ensá són la majoria los regidors que parlan en català al Consistori. A València'ls ha succèit lo mateix; ha bastat que l'alcalde volgués imposarse ab un regidor perqué parlava ab la seva llengua, pera que'ls altres, ben compenetrats també de la rahó que'ls assisteix, seguissin lo bon exemple del seu company que ho feu per primera vegada.

Avuy tot València s'ha posat al costat dels defensors de la llengua valenciana, dels regidors que per obra y gracia d'una etzegallada d'aquell alcalde s'han convertit en regionalistes de la seva regió, en valencianistes si volen.

Aquests incidents que semblan no tenir més importància que la momentànea, fan més feyna que no pas cent milins. Rès més agrestiu, més despòtich y intolerable que'l volguer imposarse per la força en allò que és lley de naturalesa, obra de Deu, donchs aquesta força té de caurer vensuda pel pès de la rahó que no és altre que la llibertat d'expressarse tothom tal com sent. Si l'alcalde de València no sent aquest amor intens, fondíssim a la llengua valenciana, que no la parli y farà molt ben fet; però que no's cregui ab autoritat pera privarho als demés, donchs la casa comu-nal no és pas la *Real Academia de la lengua española*.

La nostre teoria és aquesta en quant a llengües. Respectarles totes, però estimar-nos més que cap la nostra, per lo fet de que és la nostra. Nosaltres respectem y ns fan respectar la oficial perque ells no'n fan respectar la natural y propia?

Al felicitar als regidors valencians que en lo succésiu farán ús al municipi de la llengua valenciana, felicitem a la seva Llengua, donchs, ara y sempre més, lo crit de *Surge y ambula* repercutirá per totes les comarques valencianes y ab lo *Surge y ambula* de la Llengua llemosina, trovarán la clau que'ls deslliurará de les cadenes de la tirania com diu Mistral, puig la Llengua és lo nirvi, és l'expressió viva de l'ànima, és la força, és la característica d'una nació y Espanya no és pas una nació homogènea ahont tot se fassi sentir ab la mateixa intensitat mal ho vulguin decretar de R. O. los nostres governants.

D. P.

A L'ATENEU DE TARRAGONA

Dels sets astres que Athenes comptá un dia illuminant el cel de l'Orient, raigs de clarors y centelleig n'eixia que la fosca engegava d'Occident.

La llum dels Genis Grechs, tot fent sa via, d'un pol a l'altre pol s'aná extenent, qu'extática l'Europa se'n omplia alçant llurs temples al Saber vivent.

Oeixo dolç un eco que pregona moderna Partenón per Tarragona que's altra qui s'aixeca per gloçar.

la Fama que tés Runes van cantar; de Plató y Aristótil oig la crida y nostra Joventut hi acut ardidada.

BERNABÉ MARTÍ Y BOFARULL.

Tarragona 22 Setembre 1906.

UN INCIDENT NOTABLE

Ha sigut molt comentat al poble del Voló, situat com es sabut en lo Confluent prop de la frontera d'Espanya, un fet ocorregut un dels darrers dies de la setmana passada, entre uns soldats espanyols y una distingida família francesa molt coneguda a Catalunya.

Aquesta família, acompanyada d'un periodista català que viu accidentalment a Fransa, varen quedarse a dinar a l'establiment termal del Voló, o Boulou en francès, de pas per Amélie-les-bains.

Seguint l'habitut patriòtich dels catalans, aquests senyors varen escriure en la pisarra de la sala de billar de l'Hotel un «Vive la Catalogne!»

Poch després varen arribar dos oficials espanyols, que segons referencies venien de les maniobres que's fan a la frontera, y enterantse de l'escrit, no'l varen trobar prou del seu gust, segons pot creures, puig sense pensar que no eren al seu país, varen emprendre al senyor francès dientli que'ls hi digués si aquell rètol escrit significava una provocació.

Lo senyor francès va dirlosi que no devia cap explicació, y ab molt bona forma'ls invitá a que fessin lo seu camí. Los oficials varen respondre insistint, y'l senyor francès va dirlosi que no s'oblidessin que a Fransa hi havia República y que tothom tenia'l dret d'emidir ses idees fent comparacions saboroses ab lo que passa a Espanya.

Los oficials, allavors, varen forollar per les butxaques cercant una targeta, tot dient que era precisa una reparació per les armes. Lo senyor francès acabava la paciència y mercès a l'intervenció del públich, s'evitá que la cosa passés en avant.

Los oficials se'n varen anar y'l públich se quedá comentant lo fet de tal manera, que si haguessin tornat hauria sigut molt probable que fossin los que presenciaren lo fet los qui demanessin explicacions, puig lo Voló's considera tant català com ho poguem ésser a Catalunya, y tothom aplaudi

l'acció de la família francesa a l'escriure'l crit d'aclamació a la terra catalana.

Poch després passá per la carretera del Voló un carruatge plè de senyors y senyores franceses que havian presenciat lo fet, y al trobarse ab los oficials varen prorrompre en crits entusiastes de *Vive la Catalogne!*

Durant tot lo dia's feren molts comentaris respecte aquest fet, extranyantse tothom de que uns espanyols se sentin ofesos pel crit de visca Catalunya.

Enterats després aquests oficials de que ab aquesta família francesa hi vivia un periodista català que per ara ha de residir a Fransa, y informats de que era a Amélie hont se dirigien, varen pendre'l tren fins a aquella vila, però tingueren d'entornarsen, puig segons se deya havien entrat a Fransa sense permís y'ls calia tornar als seus llochs aquella mateixa tarde.

Com es de suposar, aquest fet ha evidenciat en territori francès una trista veritat.

Sembla que alguns diaris francesos se ocupen d'aquest fet en tons enèrgichs.

**

En los kioscos de Barcelona foren fa poch dies arreballsats de les mans los exemplars de *Le Petit Catalán*, periòdich radical que's publica de poch ensá, en la capital del Rosselló.

Lo seu primer article, que és inspirat en los succésits ocorreguts darrerament en lo Voló, y que ressenyem d'un modo complet, més amunt, porta per títol «Vive la Catalogne» y en ell se parla així:

Es cert que nosaltres rendim culte a l'hospitalitat, però la practiquem generosament ab tots los extrangers, qualsevolga que sigui'l partit polítich a que pertanyin, y nosaltres no som capassos de permetre a militars extrangers, que vinguin a molestar en lo territori de la República a con-ciudadans seus, igualment hostes de nostre país, que estimen d'una altra manera la seva terra.

Nosaltres estimem als catalans y als catalanistes per motius inútils d'enumerar y de tothom coneguts. La mateixa llengua sonora, floreix en llavis d'homes illuminats per lo mateix sol en les dues vessants del Pirineu. Los catalans són germans nostres que tenen una mare diferenta y que han tingut lo mateix pare. Estimen los uns a Espanya, la seva mare; estimen los altres la Fransa d'hont són fills; però tots reivindiquem ab la mateixa pietat y'l mateix amor la paternitat catalana.

Cap sentiment és més respectable, sobre tot en un temps en que les qüestions de patria y de nacionalitat són discutides d'una manera tant aspre y imprudent; en que les tradicions més nobles dels avantpassats són barrejerament arreconades junt ab los costums, la llengua y'l vestir típics del passat, privar als catalans espanyols de cridar Visca Catalunya! és com si en terra de Fransa se'n privés als provençals de cridar Visca Provensa!, als gascons Visca Gascogne! y als picards Visca la Picardie!

Y la Catalunya espanyola té dintre del seu regne drets superiors als que puguin ostentar les provincies franceses davant de la República. Los catalans són, no solzament los generosos banquers d'Espanya sinó que'n són igualment los educadors. De Barcelona ve ara la claror de l'aurora. la gran flama de progrés que ilumina Espanya sencera. De Barcelona ha sortit aquest gran moviment de renaixement literari y artístich tant potent, que no n'hi han hagut de tant prodigiosos d'ensá de Felip II.

La literatura s'agita y vessa en tots los genres del drama, de la poesia, de la comedia, de la novela; l'art s'expandeix en una magnífica floració de pintors y escultors, quines obres brillen fins dintre l'at-

mòsfera engegadora de París. Catalunya és lo sol d'Espanya. Catalunya fecondisa, Catalunya alimenta, Catalunya illumina l'Estat. Ella li dona'l calor, la llum, la vida!

En lloch de remerciarlos tot això, és tractada ab tot rigor. Aporta la part més grossa al pressupost nacional y'n treu la més petita. Los catalans paguen un bou y no més reben un ou; los castellans paguen un ou y cobren un bou.

Barcelona ab 800.000 habitants té menys diputats que Madrid... Y no's serà permès ni a Fransa cridar visca Catalunya! Estaríam ben posats!

Vindrà un dia, que no és pas molt lluny, en que'l trono, lo govern y'l parlament espanyols regoneixerán llealment que Catalunya és l'ànima de l'Espanya moderna. Ella té pera Espanya'l treball, lo diner, l'esperit. Lo treball persistent li ha donat la fortuna de que s'han alimentat totes les fonts de la vida nacional; l'esperit que triomfa de tot y per tot li durá aviat o tard l'autoritat preponderant en la governació d'aquest noble país espanyol.

Lo Congrès Internacional de la Llengua Catalana⁽¹⁾

Es admirable la via que vá fent l'obra del Congrès de nostra Llengua aimada, segons conta la premsa diària de la ciutat Comtal.

La trascendencia d'aquesta sentada d'ilustres lletrats, compromesos a l'esbrinament dels temes quí havia de somniarla may, tractantse d'una llengua com la nostra, deixada entre cendres y runes durant tres segles, y per propis y estranys aborrida, vexada y tant mal parada que gairebé ni fesomia se li trová quan l'angel tutelar d'aquesta terra, aspirá sobre d'ella pera que resorgís a nova vida?

Tot just fá uns quatre anys que, ab una expectació inmensa, senti Catalunya aquell crit de follia donat per Mossèn Alcover en pro de la Llengua Catalana, posant en connotació tots los pobles, fins aquells més llunyans, qui per un sol dia vegeren lluir sobre'ls seus cels les barres del nostre escut heraldich. Aquell crit desvetllá los ecos d'unes terres aparentment mortes, y les respostes s'han succehit, multiplicantse, esbandintse, fent germinar la simpatia, apaibagant odis y rancunies, y tornant triomfanta y plena de vigor y juvenesa la llengua qui havia parlat en tots los tons durant la fecondíssima época mitjval.

Una creuada com la que s'ha empresa Mossèn Alcover sols pot compararse ab una d'aquelles aventures arriscades dels temps y llochs imaginaris contades per la llegenda.

Emperò, l'esplet de la creuada promoguda pel sacerdot mallorquí, podia ningú prevèurel, ni calcularne l'importància, que a hores d'ara ja és de veure, ni may per cap cantó arribarse, en ilusió sisquera, de que l'estudi d'una llengua com la nostra, hagués d'esperonar les intel·ligencies dels savis europeus qui's dediquen a la llingüística?

Sobre'l cap d'aquell home venerable per un doble y múltiples motius han caigut, és veritat, los dicteris y motejaments dels esperits febles y caràcters maixants; però Ell ha tingut la força dels grans esperits y vencent, com un hèroe llegendari, tota mena de turbonades y dificultats y entorpiraments, ha lograt amansir les aigües remogudes, y veure a flor aqueix ideal suprem, inconscientment presentit pel nostre poble, que Mossèn Alcover ha passejat per les terres catalanes de ensá y enllá, del pirineu, com una bandera desplegada, y que han pres per seua'ls indigenes y ex-

(1) En la Redacció de LO CAMP se reben los noms y quotes per l'inscripció dels títols de Congresistes de la Llengua Catalana.

terns qui, en admirable estol, se son compromesos a aixecarla fins al genit de l'honor, en lo proper Congrés Internacional.

Pochs espectacles, com aqueix, se consignen en l'història, y, cal confessar, que, per l'estudi d'una llengua, Espanya, no coneix igual.

La fecondancia descoberta en la romànica llengua Catalana, és la prova més palesa de l'esperit del nostre poble, vigorós, potent y robust pera redressarse demunt ses propies ruïnes.

Per això és que tots hem de ferne esment d'aquesta solemnitat propera, y aportar-hi'l nostre concurs personal y pecuniari, formant en les llistes del Congrés. Gent de totes menes y condicions van duenthi'ls seus noms y plouen cada dia, en nombre aproximat d'una cinquantena, que és un be de Deu. Y a n'aqueixa terra aspre, y que fins ara semblava que, plena d'escardots y tenebra, no podia penetrarhi ni venirhi ningú de fora, aviat s'hi acoblarant en santa pau y germanor la munició de savis y lletragerits de tots indrets, y rendiran lo fervit homenatge de la disquisició científica sobre aquella llengua que, morta o viva, torna ensenyorida y alada a volar esplèndida y magestuosa sobre'ls pobles renaixents de la llatina rassa.

Lo nostre verb mental, lo nostre esperit, l'ànima del poble català, aixecada, com per miracle, de devall dels carreus que la soterraven, y lliberta ja y revinguda, vol espais amples, horitzons immensos y profons, desde hont fecondar y fer revivre'l nostre passat, y clama potent l'adjutori de tots, pera que tots vejem les iluminades vies que hem de fressar, si Catalunya no vol quedar-se ressagada inutilment en l'entremij del carrer de l'història.

Prenem l'exemple dels forans y allistèmnos al Congrés, que preocupats d'aquesta importancia suma de l'aconteixement, no farèm més que donar proves de l'amor a Catalunya que tenim y del nostre sempre creixent patriotisme.

X.

**

Convocats per les comissions organitzadores del Congrés Internacional de la Llengua Catalana, van reunir-se dimars a l'«Atenèu Barcelonès» distingits personalitats literaries, bibliòfils, llibreters y editors d'aquella ciutat, a l'objecte d'organitzar, ab motiu de l'esmentat Congrés, una grandiosa manifestació de la Llengua Catalana escrita, que comprenguí tot lo publicat en català desde'l renaixement ensà. A l'Exposició s'hi trobarà, donchs, la collecció de tot lo Teatre, de tota la Novela, la Poesia, la Premsa diaria y periòdichs, les Arts gràfiques, obres científiques; en una paraula, tot, absolutament tot lo editat en català desde principis del segle XIX, en los diversos païssos de llengua catalana.

Pera portar a cap tan grandiosa exhibició, va nomenarse una Junta general que vetllés llur organització, presidida pels eminents bibliògrafs don Alfons Bonney, don Eudald Canibell y don Ramón Miquel y Planas, auxiliats per tres distingits alumnes de la Càtedra de Literatura Catalana. Ademés figurarà en dita Junta don Lluís Pujol, professor de l'«Orfeó Català», pera dirigir tota la secció d'edicions musicals.

L'esmentada Junta consta ja ab valiosos oferiments de colleccions, edicions rares, llibrerías, etc. Sembla també que alguns particulars, revisters y editors farán instal·lacions per son compte.

Les comissions del Congrés segueixen treballant activament, puig cada dia passen de cinquanta les noves inscripcions de congressistes que's reben, entre les quals hi figuren varies corporacions, cambres de comers y agricòles, lo Comitè de Defensa Social, associacions literaries y autonomistes. També s'han inscrit al Congrés, últimament, personalitats tan distingides com lo senyor Bisbe de Vich y'l senyor Comte de Sant Jordi, de Madrid; y s'hi ha adherit y probablement hi assistirà, l'eminent doctor don Marcellí Menéndez y Pelayo.

Ademés dels estrangers, dels quals ja se'n va donar compte, presentarán comunicacions al Congrés y vindrán a pendre part en llurs tasques los catedràtics de l'Universitat Central doctors Menéndez Pidal y Bonilla San Martín.

Les companyies de ferrocarrils farán una rebaixa del 50 per 100 en los bitllets d'anada y tornada als qui presentin lo carnet o títol de congressista.

La companyia «Isleña Marítima», que fa'l trajecte de Balears, ha establert una rebaixa pera'ls congressistes d'un 25 per 100.

La partida de Valls?

Nos comunican de Valls algunes notícies referents a la partida carlista, batejada ab aquest títol pompós per l'alcalde de la ciutat vehina.

Com que no havèm llegit enlloch res que espliuri ab claretat d'ahont eixiren, quins foren y a quin indret de Catalunya s'anés a fondrer o més ben dit a devanèixer aquest fantasma, creyèm que val la pena d'enterar a nostres llegidors dels terribles successos que esdevingueren pels voltants de la Masia de Ribas, punt ahont estiueja lo diputat ex-solidarista Canals.

Una nit, que no era de dia y no estèim del tot segurs si feya lluna o no'n feya, hi havia gran festassa a la Masia de Ribas; s'hi havian congregat munió de canalistes de Valls y una porció de cap-padres de Tarragona. Hi há que advertir que això dels canalistes de Valls és un partit molt estrambòtic y d'una composició per demés heterogenea en quant a colors polítics, però d'una homogeneitat encisadora en lo que's refereix a la gaudansa y bona digestió de totes les breves que'l districte pot oferir y que'l diputat avans solidarista y avuy antisolidarista reparteix a mans plenes. Com deyem donchs, los partidaris estavan congregats y feyan gran festassa; pels encontorns la policia de Valls y la guarderia rural vigilava y protegía la masia y'ls seus ditxosos moradors.

Y veusquí que a 300 metres de Valls y a 70 metres de la masia apareix per art de l'encantament una *partida* una sombra encantada, més que còs vivent, partida que no fou *vista y reconocida* més que per un home, aquest de carn y ossos y carlista per més senyes y fins afegeixen, amich d'un diputat que sembla que també es carlista. Aquest va donar lo parte a l'alcalde de Valls que era a la masia y que compenetrat de l'immensa trascendencia de la noticia va... continuar divertintse ab los demés companys fins a les quatre de la matinada.

A 70 metres de la masia la partida fantasma's va donar lo *gustazo* de trencar un fil del telegraf y prou.

Aquella partida, que's va fondrer com un bolado no va ser vista pels guardadors de la masia, que a la quènta o no miravan gaire, o era molt fosch o... potser... no hi era. *Vaya V. a saber.*

No sé perquè ns sembla que això deguera ser alguna broma, perquè a Valls hi han molts bromistes. Nosaltres, la veritat, al trobarnos en un cas aixís y estant de festa, nos sembla que l'hauríem sospesat obtant per una prudent retirada. Figúrinse si tallant fils ferros, se'ls ocorre an aquells fantasmes comensar a tallar canalistes, com queda aquell partit *homogéneo y heterogéneo al propio tiempo.*

Y aquí tenen vostès l'història d'un *levantamiento frustrado* contat per un individu que'ls va veure.... a les fosques.

Vaja; amichs canalistas, divertiu-se alegrement, festejant al vostre diputat, deixeu-se agasatjar per ell, digeriu bé però.... però.... però.... fora brometa.

DUES CARTES

Ja no es una, son dues, les persones d'arreladíssims sentiments catòlics que'ns honren ab llur col·laboració en l'enquesta que sostenim ab La Cruz. No cal dir que ab molt gust publicuem abdues cartes.

Sr. Director de LO CAMP DE TARRAGONA.

Hem vist ab gust que *La Cruz* ha baixat de tò, parlant de l'Atenèu y de ses coses ab més consideració y respecte.

També'ns crida l'atenció l'esvarament ab que'ns contesta en son escrit del dia 18. Se coneix que la pobra *Cruz* ha perdut la brújula y no sap quina terra trepitja; tan aviat se passeja pels cantons de Suïssa com pels Estats Units, sense *veurehi res*, com també s'entreté buscant *arrels* o s'encanta devant les *ves* de ma firma.

No n'hi ha per tant, *Cruz*; aixeca'l cap y assofègat, y ja ab més calma, pensa que si vols guanyarte la vida sense mouret de casa ni dedicarte a l'agricultura, pots treure de tes planes aquell etern brager, puig sembla que *La Cruz* visqui ab *hernia* perpètua, y pòsahi en substitució un lletrero que digui: «*Se dan consejos y se rebautiza.*»

La Cruz se dona per satisfeta ab lo que diu LO CAMP en son darrer número: alegremnos y donèm gracies a Deu, donchs, content lo diari, ja podèm dormir tranquils: no hi haurá més terratrèmols, les portes de Janus estarán tencades y la pau regnarà per tota la terra.

Ab gran candidesa fa *La Cruz* la declaració de que no pretenia dirigir l'Atenèu.

Donchs ho semblava, y com que encara que's posi de puntetes no té *La Cruz* talla pera tant, ni nosaltres estavim disposats a consentirho—donchs sabem triar y pesar les persones—eren molt naturals nostres protestes; perquè ni es qui *La Cruz* pera dirigirnos, ni li regoneixem qualitats pera aconsellarnos, ni té cap dret pera immiscuirse en nostres assumptos, que sabrán resoldrer los socis ab pau y bona armonia, sense que fassi falta la cridoria històrica de cap diari, que no es a sò de tambals que s'agafan les llebres.

Ab més dret y ab més oportunitat que *La Cruz* no'ns preguntava, preguntem a ella:

Les oposicions de párrocos, se celebren en nostre Arquebisbat tal com prescriu lo dret canònic?

Lo plan d'estudis de nostra Universitat pontificia, respòn a la manera d'ésser de nostres temps?

Surten de nostre Seminari los escolars preparats convenientment pera complir sa missió?

Y saben què contesta la graciosa *Cruz*? Donchs diu... que volèm mal als que s'han educat al Seminari;... que voldríem que al Seminari no s'ensenyés Teologia... y que lo mellor és no ser catalanista. Lo que voldríem, *Cruz*, és que estudiessin més llògica los que escriuen com tu ho fás, donchs pera discorrer a ta manera no's necessitan gaires filosofies, ni cap ni mans.

Hem de convidrer en que això de les oposicions interessa a tots los feligresos y és cosa de posarhi remey. Lo diari dels concells y demés té de fer una campanya que molts dels seus llegidors li agrahirán, donchs no resulta gens convenient que'ls pobles hagin d'estar anys y panys orfes de párroco, ni agrada als pobres ecònomsos passar lo mellor de sa joventut en interiníat ahont no poden treballar com a casa propia, gastant ses energies en profit d'altri, *patint* tots los *devers* del párroco, sense *gusarn* els drets.

¡Aquí de tes energies, *Cruz*! ¡Aquí de ta llibertat y independència si'n tens! ¡A treballar en benefici de tots!

De si surten del Seminari los escolars convenientment preparats pera viure en societat y complir sa enlayrada missió, aquí va una mostra... les altres ja aniran sortint.

En un poble de nostre provincia eclesiástica, prenia possessió, no fa gaire temps, de son càrrech, lo nou párroco. A la cerimonia hi assistia un canonge de la Catedral de Tarragona, persona molt virtuosa y molt sabia, qui no'ns deixarà mentir si vé'l cas.

Quan varen ser al convit, alguns invitats, educats al Seminari, a pesar de sa molta Teologia, varen dir tals inconveniencies que'l senyor canonge va retirarse protestant de les paraules dites y tencantse en un quarto, sense volguer eixir més. Alguns seglars varen marxar fent comentaris poch agradosos.

Y això no significa que tots los estudiants del Seminari siguin iguals; però veu *La Cruz* los fruits d'una educació deficient?

S'na de tindre present que al Seminari hi van a educarse y a instruirse noyets de deu anys, quan ni en son eap ni en son cor hi tenen grans impresions, y son després, al terme de sa carrera, tal com los han modelat los educadors. ¿Quin té la culpa? A esbrinarho, *Cruz*, que si hi hagués qui ab santa llibertat digués pá al pá y ví al ví, tot aniria mellor.

Continuarem. Mentrestant supliquem a *La Cruz*, al célebre diari del brager que, ab caritat evangèlica, propia del seu catolicisme, publica'l solt titllat «Antecedentes», que aquí no'n trobará cap que tingui *antecedentes* de certa mena; no obstant, l'autoriso pera que digui de ma persona tot quant sá'p'ga, que no's calli res, y, quan hagi enllotat ma honra, si li convé, que s'entretengui en senyalat als catòlics y als que no ho són.

V. V. V.

**

Sr. Director de LO CAMP DE TARRAGONA:

En lo núm. 1499 del diari *La Cruz*, al remarcar la proposta de LO CAMP, ab allò de les oposicions a párrocos, de l'Universitat Pontificia y del convenient preparats (los escolars) pera complir sa missió social, (que es clar que per més de quatre rahons pedagògiques en aquests dos punts darrers s'hi trobarien deficiencias, com en l'immensa majoria dels centres d'ensenyansa d'Espanya) diu que ho fa avinent a les persones instruïdes y educades en los Seminari per que vegin *como se los trata en un órgano de esa especie de catalanismo al que muchos rinden todavia culto incondicional y ferviente.*

En aquestes ratlles de *La Cruz* s'hi lle-

geix que mo'ls clergues, (instruïts y educats en los Seminari) rendeixen *culto incondicional y ferviente* a LO CAMP, órgano de esa especie de catalanismo, o sia de catalanismo irreligiós.

¿Tant poch favor fa *La Cruz* als clergues de la Diòccsis que'ls suposa incondicionalment adictes al catalanismo irreligiós (2) de LO CAMP? Crei *La Cruz* que esa especie de catalanismo que ella combat com a catòlica y, per lo tant, no serà ell prou catòlich, es acatat ferventment per moltes persones instruïdes y educades en los Seminari?

La Cruz que, prácticament, de catalanismo no'n sab res, ni del d'una especie y del de l'altra, agarbella a tots los catalanistes en un *montón*, com l'Antoni Maura, y perquè dins d'aquest n'hi há que no són de la seva devoció, ja'ls hi fa a tots. Y ¿què ho fa que *La Cruz* sempre gira aquesta garba d'un mateix costat?

No es la primera vegada, ab tot lo sentiment del cor, que hem vist, en periòdichs catòlics per l'estil de *La Cruz*, deixar malparada la religiositat ortodoxa dels clergues pel fet de no simpatisar aquests ab la llur colla política.

Senyors de *La Cruz*, més seny; que no vos lo llevi'l vostre afectament per la comunió política a que pertanyeu, vos ho demana

UN CATÒLIC NACIONALISTA.

Audiencia provincial

Judicis senyalats pera la setmana vinient

Dia 25, dimars, causa procedent del Jutjat de Tarragona pel delictes d'injurias contra J. P.; advocat de l'acusació privada senyor Fabregat ab lo procurador senyor Monguio; defensa, lletrat senyor Valls ab lo procurador senyor Planas.

Dia 26, dimecres, causa del Jutjat de Falset pel delictes de lesions contra Blay Albiol; defensa, advocat senyor Arco ab lo procurador Sr. Forn.

Dia 27, dijous, causa procedent del Jutjat de Gandesa pel delictes de disparo d'arma de foch contra Joseph Lozano; lletrat defensor Sr. Casagualda y procurador senyor Vallvé.

Dia 28, divendres, causa instruida en lo Jutjat de Valls, delictes lesions, contra Bertomeu Camat; defensa, advocat senyor Batlle y procurador senyor Cabré.

**

Sentencias dictades durant la present setmana.

Dia 17.—Causa del Jutjat de Falset pel delictes de lesions contra Joseph Trilles, a qui s'imposaren 4 mesos y 21 dies d'arrest major y 33 pessetes d'indemnisació, accesories y costes.

Dia 18.—Causa de Tortosa pel delictes de lesions contra Maria Chavarría, imponent 2 mesos y 1 dia d'arrest major, 75 pessetes d'indemnisació, accesories y costes.

Dia 18 (conformitat).—Causa del mateix Jutjat pel delictes de resistència contra Joseph Colomé, a qui s'imposaren 4 mesos y 1 dia d'arrest major y multa de 125 pessetes.

Dia 18 (conformitat).—Causa procedent del Jutjat de Reus pel delictes de lesions contra Joseph Serradell, condemnantlo a 4 mesos y 1 dia d'arrest major ab 33 pessetes d'indemnisació, accesories y costes.

Dia 19.—Causa procedent del Jutjat de Gandesa pel delictes de furt contra Manel Cherto. Absolutoria.

Dia 20.—Causa del mateix Jutjat pel delictes de furt contra Manel Canals y dos més. Absolutoria.

Dia 21.—Causa procedent del Jutjat de Montblanch contra Esteve Martorell pel delictes d'injurias. Absolutoria.

NOVES

A *La Cruz* se li ha rebaixat uns quants graus la febre. Sia que'l temps ha refrescat, sia que ha comprès l'inconveniencia y l'injusticia de la seva actitud, l'article que'ns dedica en son número del dimars, de tons mesurats y de paraules suaus, resulta en lo fons y en la forma una rectificació y casí una retractació de lo que havia dit. Celebrèmh.

Clar es que en dues columnes de prosa atapaída quelcom hi ha d'haver. Y lo que hi ha, ademés d'algunes inexactituds y punxadetes de carácter personal, no per amagades menys perceptibles, es una censura de la nostra especie de catalanismo al que muchos todavia rinden culto incondicional y ferviente. Se coneix qu

ESTACIO CLIMATOLÒGICA ESPLUGA DE FRANCOLI

Quatre trens diaris.—Iglesia de l'Establiment.—Telegraf

Grans reformes, com son, plantacions, passeigs, clavegueres, decoració y moblatje, d'algunes habitacions, servey nou de cotxes, etc. etc.—Se poden fer moltes excursions. Banys y Aigües feroces, radioactivas.—Estació del Ferrocarril de Lleyda a Tarragona.

GRAN HOTEL VILLA ENGRACIA

Establiment de primer ordre. Obert tot l'any. Xalets y habitacions amoblades y de tots preus.

Aquestes aigües ferro-manganoses no tenen rival pera regularisar les époques menstruals. Curan la cloroanemia, debilitat general, dispepsia, etc.

Pera informes y lloguer de Xalets: Plassa de Catalunya, 4, primer, 1.ª, BARCELONA

veientse desautorizada *La Cruz* pera combatre des de la plataforma del catolicisme que havia adoptada, sobre tot d'ensá que li recordarem fets concrets que l'acusen de falta de conseqüencia, de fermesa y de puritanisme en aitals idees, s'ha cregut que combatent los nostres principis li aniria millor.

No hem de defensar la nostre especie de *catalanismo*. La mellor defensa d'una idea, se troba sempre en los actes dels qui la professen, y no debem practicar nosaltres tant malament aquesta especie de *catalanismo*, quan segons la mateixa *Cruz* son molts encara ls que ns rendeixen culte incondicional y ferviente. Llástima que no's puga dir lo mateix de l'especie de catolicisme que professa *La Cruz*; y més llástima encara que hagi de confessar, lo propi confrare, lo dissentiment que existeix entre ell y alguns que se precian de *verdaderos católicos*. Proba això una vegada més la poca confiança que inspira'l periódich *católico*, conseqüencia natural de sa sospitosa manera de pensar y d'obrar.

Y pera que vegi que no's entretenim ab joch de paraules, ni's fem ressó de murmuracions, coses a que'l confrare sembla molt aficionat, aquí va un exemple que tanca de cop.

Quan les persones molestades per *Huntingdon* anaven de Ceca en Meca, cercant lo suposat anglès, *La Cruz*, tot era queixarse de que's busqués a la persona autora y no's fes cas dels escrits. Ara es lo *diario católico* que s'interessa per saber qui es lo senyor de las tres V, y, cayent en lo pecat que criticava als altres, ab una intenció admirable que proba sa llestesa, desseguida ha descobert qui era y fins quins son los *antecedentes* del nostre comunicat. Los *hemos descubierto*—diu—*pero no los decimos*.

Com vol *La Cruz*, després de això, que ningú cregui en les seves paraules ni en aquesta mena de catolicisme peculiar seva, que li permet tenir una conciencia ab aixamples?

Deixant això de banda, com a nosaltres no'ns agrada que'ns perdonin la vida, ni'ls antecedents nos fan fret ni calor, esperem que *La Cruz*, sense cap mena de reparo, sense hipocresies, ab la valentia de la gent decent y digne y prescindint de mirament dels que la rellevem per endevant, nos dirá lo que no diu, sens dupte para que'l públich pensa mal, tant si's refereix al senyor de las tres V, com a algún company de Redacció.

Si no ho fá, tindrem dret a dirli que segueix en *crecendo* la llarga serie de lleugeresses a que'ns té acostumada la Direcció del confrare y que en les seves planes, més que apóstols del catolicisme, sembla que hi escriguin deixeples de Maquiavelo y de Voltaire.

Aquesta tarde han fet la passejada de costum los nostres típics gegants y nanos precedits del timbaler, conegut per lo Magí de les timbales. Aquest es lo prelude de la festa major que demá celebra nostre volguda ciutat.

La gent, tot seguit s'ha fixat en les reformes que han sofert los nanos, quines cares, de netes y lluentes, semblavan que acabessin de sortir de casa'l barber de gastarse'l ral.

De debò que'ls simpátichs caparruts feyen forsa goig y també es cert que ells se'n esvanian forsa.

Com es natural, la quitxalla ha gosat d'allò més ab la sortida dels citats *personatges*.

Los veins dels carrers de Mediona, Sant Domingo y Major, han decidit guarnir sos respectius carrers pera'ls dies de les festes de Santa Tecla.

La confecció de l'hermosa *Senyera* per l'*Orfeó tarragoní* avansa ràpidament. Los qui han tingut ocasió d'admirar los treballs de bordats fins ara fets, no amagan la seva impressió de que's tracta d'una obra hermosissima que cridarà sorollosament l'atenció del públich intelligent.

Aquests dies tinguem lo goig d'estrener la má del distingit periodista francès redactor de *Le Figaro* de Paris Mr. Paul de Mirecourt, qui está fent un excursió per Portugal y Espanya estudiant les coses agricólicas d'abdós estats pera publicarne després un llibre que siga expressió dels estudis que haurá fet durant lo seu viatge.

Lo jove Mr. de Mirecourt, en lo curt espay de temps que viatja per Catalunya, ha seguit ab interès lo moviment nacionalista de nostra terra, restantne tan enamorat, que inclús deixá inèdita una hermosa *Oda* en francès «A la Catalogne», que está traduint un amich nostre.

Demá a la tarde a l'hora de costum eixirà de nostre Catedral Basílica la professó que seguirá'l curs acostumat.

Sembla que enguany revistirá una solemnitat com poques vegades.

A les deu de la nit se enjugará un castell de focs artificials a l'extrem oest de la Rambla de Sant Joan y'l dilluns a la tarde hi haurá carreres de bicicletes y motocicletes a la mateixa Rambla y a la nit, a la plassa d'Olózaga, un altre castell de focs artificials.

Los balls de societat que demá a la nit se celebrarán a l'Atenèu de Tarragona y Centre Catalá prometen veures animadíssims.

Principalment lo del novell Atenèu promet resultar lluidíssim, donchs s'hi estrena una valiosa y hermosa alfombra.

Lo cop d'efecte que produirà la sala de teatre no es pas pera descriur, puig un sens fi de belles y encantadores senyoretas se proposen assistirhi habillades ab vaporosos trajos de blanchs tons que ofegarán la llum dels aüers.

Veyem ab forsa goig la campanya que's proposan dur a terme alguns senyors regidors ab lo bon desitj d'aclarir lo que hi hagi de cert sobres lo robo de la caixa municipal en l'any 1900, lo de la casa de la Liquidadora y'l negoci del plom, coses aquestes que la gent ha comentat y segueix comentant a la seva manera. Y per cert que si un escolta lo que's diu *sotto voce* n'ou unes com un cove. Bò es, donchs, que aquest senyors vulgan sortir de dubtes y sapiguem tots la veritat de lo succeit en aquests... assumptos.

A més de la denuncia que feu lo senyor Redón la setmana passada sobre'l suposat desfrau que la Companyia del Gas cometa ab lo municipi, aquest mateix senyor se les ha emprès ara en averiguar altres de les moltes anomalies que aquesta Companyia vé realisant per manca de que algú los hi posés les peres a quarto, y sense'l Gas, altres coses que tampoch fan bona llum.

Sembla que's preparen sessions borrescoses, donchs la suscitació de lo del plom, caixa y Liquidadora no serán pas tan segades segons hem oit a dir.

Ara va bé y avant sempre, que no serem pas nosaltres los que'ns queixarem, si totes aquestes coses acaban ab cúisor y ab alguna agafada de dits.

Aquests darrers dies corrien ab insistencia'ls rumors d'aixecaments carlins a Valls y l'Espluga. La nova de moment produí alguna sensació, però foren los més quins no cregueren en la possibilitat d'aixecaments y que tot se tractava d'algun cop de borsa. De això en parlèm en altra lloch.

De la provincia de Barcelona també

vingueren noves de partides carlines, però aquestes no s'han vist en lloch. Tot, donchs, s'ha reduit en posar en moviment un luxó de forses en busca dels partidaris de D. Carlos, que afortunadament deuen haver cregut que lo més prudent era no anar a la montanya sinó fós pera cassar conills, ara que s'ha aixecat la veda.

La proba de que no són certs aquests aixecaments, ho demostra la desautorizació que públicament feren los senyors que componen la Junta provincial del partit tradicionalista a Tarragona.

Si bé no hem tingut la sort de veurer la pluja anyorada, l'haver plogut en altres encontrades fa que la temperatura hagi refrescat un bon bossí més y les calors mimbin poch a poch.

Perdudes les esperances d'aigua, tothom ha vremat en nostre terme municipal, poguentse dir que ha quedat llesta del tot aquesta feyna.

La cullita no passa de mitjana, però si'ls vins tinguessin préu, una cosa compensaria l'altre y no fóra de tant mal acontentar.

Convalecencies.—Ovi Lecitina Giol.

L'Associació protectora de l'ensenyansa catalana nos ha obsequiat ab l'envio de unes tarjes, representant diferentes fotografies de lo més valios que en materia d'art antich se troba per tot Catalunya. Aquesta Associació edita series de 20 postels que s'expenen a una pesseta la colección.

Los beneficis que s'obtinguen ab la venda d'aquestes postals, se destinaran a fomentar y sostenir escoles catalanes.

No dubtem que donat lo fi altament educatiu que's persegueix trobará forsa ressó la lloable idea de l'Associació protectora de l'ensenyansa catalana.

Pera'ls encàrrechs, que tenen d'anar acompanyats de l'import, dirigirse al Secretari En Pere Basté, Cadena, 9, 1.er, 2.ª Barcelona.

Catalans: Los que vos aprecièu de ciutadans dignes y cults, no comprèu *Los Sucesos*, periódich criminalista. Feu també que'ls vostres amichs y companys rebutjin aquests paperots embrutadors de la societat.

Si ho feu, farèu obra de regeneració y cultura popular.

La sardana s'imposa, donchs ben prompte a l'Atenèu de Tarragona comensarán los ensaigs del nostre ball nacional. Les que's ballaren diumenge passat al Centre Catalá cridaren a una gernació que, com ja prevèyam, omplená la sala d'espectacles y dependencies de la casa. Lo nombrós públich aplaudí frenèticament al finalisarse les danses. Bò es que'l jovent senti aquest desitj, de dignificar los balls, sobre tot quan los exòtichs que'ls ayres forasters havian arribat a fer arrelar, comensavan a ensenyorirse en la nostra terra.

Y ab lo poeta, diem y cantem la seva cansó, avuy més nova y d'una actualitat palpitant:

«No es la dansa lasciva, l'innoble,
els uns parells d'altres desaparellant;
es la dansa sencera d'un poble
que estima y avansa donantse les mans!»

Això es, un poble que s'estima donantse les mans sense mirar sisquera a qui les dona, no negant cap má l'enllás d'un altre má ab verdadera fraternitat.

Se anuncia pera'l primer disapte d'octubre l'aparició d'un setmanari autonomista que durá per títol *Or y grana* pera les dones catalanes. D'entre les colaboradores sonen lo nom de doña Dolores Moncerdá de

Maciá, Carme Karr de Losarte, Mercè Padrós y Busquets (del Poble Nou), Rosalía Esclasans, Ramona Cuscó y Rovira (de la Granada), la senyora Penya d'Amer, Maria y Montserrat Rabassada, Eularia Forment de Vinyals, Mercè Vilar de Gay, Antonia María Salvá (de Mallorca), Aurea Puig, Teresa Castell, Agnès Armengol de Badia (d'Ayguafreda), Josepha Soronellas, Maria Colomer de Ribera, Marina Pomés, Maria Baldó, Mercè Sureda y d'altres, y de les distingidíssimes escriptores conegudes pels pseudònims de Víctor Catalá, Agna de Vallaura, Franar, Concepció Xiqueña, Jordi Espenya, L'Escardort y altres.

Distingidíssims escriptors de la terra han ofert sa colaboració a les entusiastes senyores y senyoretas que formen la redacció d'*Or y grana*.

Lo conegut caricaturista *Apa* es l'enca- rregat de dibuixar capsalera del nou setmanari.

La falta de temps y espay, fá que no poguem parlar ab l'extensió que voldriem de la companyia dramática que actuará a l'Atenèu de Tarragona quin *debut* está anunciat pera lo dilluns a la nit, festa de la Mercè.

A manca d'això, dirèm tan sols, que aquella debuta ab dugues obres de dos ilustres tarragonins; *Poruga*, comedia del Senyor Pin y Soler, estrena a Tarragona y'l drama del malaguanyat Senyor don Pere Antón Torres, *La Verge de la Roca*.

A hores d'ara és impossible trovar ni una sola localitat pera assistir a la funció del dilluns. Això diu ab prou eloqüencia lo que será la temporada d'hivern a l'Atenèu y sobretot la nit del *debut*.

L'abono és tan grosíssim que farà difícil satisfer les peticions de tothom.

A més de les diferentes y distingides personalitats que avuy assistirán a la festa inaugural de l'Atenèu de Tarragona, nos consta d'una manera certa, que l'Atenèu *Barcelonès* hi envia un delegat especial y que lo mateix fá nostre apreciable confrare barceloní *El Poble Catalá*, Lo Camp ha sigut galantment invitat per lo digne President de l'Atenèu nostre benivolgut amich D. Antoni J. Escofet a l'acte inaugural.

A l'agrair l'invitació, prometem nostre assistencia y parlarne ab la deguda extensió en nostre edició próxima.

Lo dijous passat morí en la propra població de la Selva del Camp un antich y entusiasta propagador de la nostra llengua, lo conegut propietari En Joseph Roger y Barrufet.

Poeta fàcil y sense pretensions de cap mena fou anys enrera redactor y director d'un setmanari anomenat *Lo Campanar de Reus* escrit en catalá y que en aquella época va donar forsa joch.

Descansi en pau y rebi sa familia lo nostre pèsam més sentit.

—Neurastenies.—Neurostodogeno Sugrañes.

TIP. DE FRANCESC HUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

 Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 27 del corrent lo vapor *Cabo Creux*, son capitá D. Victoriá Beitia, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

DISPONIBLE

NEURASTENIES

clorosis,

debilitat general,

anemia

se curen radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTES LES FARMACIES

Disponible

Sastreria y Camiseria d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusi**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.

Sucre vermifruich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.

Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim-hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrian fer melló, a propòsit per regalós; causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries. Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurni Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	0'15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalanista», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

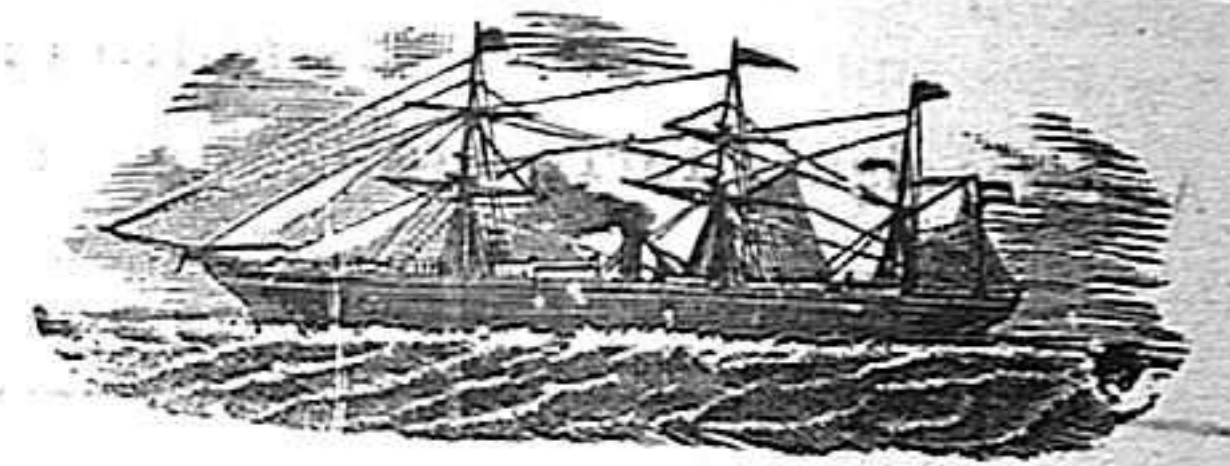
Anuncis a preus reduïts

TUPIXAMBA
EXQUISITS XICOLATES
TUPIXAMBA
TOSTADERO DE CAFÉ
SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREUS

Únic Representant a Tarragona y seq. Comarca

En Joan Roset Sabaté.—Pastisseria

Carrer de l'Unió, núm. 19.—Tarragona

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxicó.—Lo dia 17 de Octubre sortirà de Bilbao; lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxicó.—Lo dia 26 de Stbre. sortirà de Barcelona; l'28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

directament pera Nova York, Habana y Veracruz Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Octubre sortirà de Barcelona; lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

ANTONIO LOPEZ

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabaniña, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo, y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 18 de Octubre sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjtas, lo vapor

ISLA DE PANAY

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Octubre sortira de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, l'18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendrer lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Septiembre sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca Mazagán y altres ports de la costa Occidental, d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dimars, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com la acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familias. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per lineas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comers y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a son agent

D. EMILI BORBÁS

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engros importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Rens A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA